

נפט תמורת פועלים

160 מיליון המוסלמים שחיים בהודו הם רק אחת הסיבות ליחסיה המתהדקים עם מדינות המפרץ, במסגרתם מקבלת הודו נפט ומשלמת בפועלים. לכל זה יש גם זווית ישראלית

ראש ממשלת הודו, מנמוהן סינג, ומלך סעודיה עבדאללה. אינטרסים משותפים

מאת עו"ד ענת ברנשטיין-רייך

1

קרוב תתחיל ישראל לדון עם הודו על הסכם סחר חופשי. בשנה שעברה ביקר כאן שר המסחר של הודו, ג'וטי ראדיטיה סינגיה, והרגיש את חשיבותו של הסכם כזה. הוא לא צריך לשכנע אף אחד – הסכם כזה יפתח הזדמנויות ויקל משמעותית לא רק על הסחר עם הודו, אלא גם על סחר ההמשך עם מדינות ערב. עובדת היות הודו שוק צרכני של חצי מיליארד איש בקירוב, הופכת אותה ליעד מרכזי לסחר בינלאומי. אבל חשיבותה האסטרטגית עבור העסקים הישראליים נובעת מסיבה נוספת: הודו היא שער כניסה נוח למדינות ערב.

הקרבה הגיאוגרפית, המבנה הדמוגרפי והצמיחה המואצת של הודו גרמו להידוק הקשרים בינה לבין מדינות מוסלמיות כמו ערב הסעודית, איחוד האמירויות ואיראן. כדי להסביר את הקשר ההדוק הזה, די לציין כי הודו הפכה לצרכנית הנפט החמישית בעולם וכי 160 מיליון המוסלמים החיים בתוכה הופכים אותה למדינה שבה האוכלוסייה המוסלמית היא מהגדולות בעולם, שלישית רק לאינדונזיה ופקיסטן. בין הודו וערב הסעודית שוררים יחסים קרובים מאוד, ואינטרסים הכרוכים זה בזה. הודו היא אחת מארבע שותפות הסחר הראשיות של ערב הסעודית עם מסחר הדדי של 31 מיליארד דולר. (אשתקד הסחר הודו-ישראל הסתכם ב-4 מיליארד דולר).

כשמדובר בערב הסעודית, ברור כי רוב הסחורות הן מוצרי נפט. הסעודים מספקים כרבע מצריכת הנפט של הודו.

ושולחות משם את הסחורה למדינות ערב תחת ההכשר Made in India. גם אם לא ניתן לנקוב בשמות החברות האלה על מנת שלא לפגוע בהליך זה, הרי שברור כי סחורות ישראליות בתחום הפלסטיקה, מכשור רפואי, טלקום וחקלאות עושות דרכן למדינות המפרץ עם התחנה הנחוצה בהודו. עד היום המיסוי ההודי היקר הווה אתגר ליצואנים, אולם עם פתיחת שיחות הסחר החופשי עם הודו, גם היצוא הבלתי ישיר למדינות ערב יקבל תאוצה.

לישראל יחסים מדיניים ויחסי סחר קרובים מאוד עם הודו, אך אין זה צריך להטעות אותנו. פעם הודו היתה צרכנית הוהב הגדולה בעולם. היום נראה שהיא מתחילה להעדיף זהב שחור ויש לקוות שכמאזן האינטרסים החדש, הודו תמשיך להיות ידידה של ישראל. ■

הכותבת היא מנכ"לית משותפת ב־A&G Partners, סגנית יו"ר לשכת המסחר ישראל-הודו, נשיאת אגודת הידידות ישראל-הודו. לתגובות: anat@angp.net

אולם הודו מחפשת את הקרבה לסעודיה גם מסיבות מדיניות. ראש ממשלת הודו ערך באחרונה ביקור היסטורי אצל מלך סעודיה עבדאללה, הידוע דווקא ביחסיו הטובים עם יריבותיה של הודו, פקיסטן ואפגניסטן, המארחות את הטרור האיסלמי. הודו מנסה להתגבר על בעיית הטרור בדרכים דיפלומטיות וזוהי אחת מהן. במפגשים האלו כל צד מדגיש את שאיפתו להילחם בטרור ולהשיג יציבות באזור.

מבט מקרוב על הרכב הסחר בין המדינות מראה שתמורת הנפט מקבלת ערב הסעודית מהודו משאב שיש לה בשפע – כוח אדם. בסעודיה עובדים היום 1.5 מיליון הודים (מתוך 3.5 מיליון הודים העובדים בכלל מדינות המפרץ), רובם הגדול עוסק בעבודות תשתית ואנרגיה, ו-15% מהם עובדים בתעשיית ההיי טק. למעשה הודו מחזיקה היום את התשתית הטכנולוגיות של סעודיה. בהיותה אחד מהשערים למדינות ערב, חברות ישראליות לא מעטות עושות בהודו את שלב ההרכבה, האריזה והמיתוג המחודש,

חדשות מהשטח

◀ **מגיסיים.** חברות התוכנה ההודיות TCS, Wipro, Infosys ואחרות הודיעו שבכוונתן לקלוט 90 אלף עובדים בשנה הקרובה. לדברי בכירים בענף, החברות אוספות עובדים כדי להיות מוכנות לבום הצפוי מהלקוחות האמריקאים שמחפשים להקטין עלויות ולהשתמש בשירותי מיקור החוץ של הודו. חברות ההשמה ההודיות משפשות ידיים בהנאה.

◀ **מובילים.** RITES חברת ההנדסה לפתרונות תחבורה השייכת לממשלת הודו יוצאת לעולם, ועתידה ליטול חלק בפרויקט מרכזי בסעודיה. החברה תחמה בחודש האחרון על חוזה של 278 מיליון דולר עם רשות הרכבות הסעודית עבור הקמת מסילה בת 1,500 ק"מ אשר תוביל נוסעים ופוספטים מצפון לדרום המדינה.

◀ **מאירים.** לאחר מאמץ אדיר של רשות החשמל בדלהי לתת מענה לצריכה המוגברת בתקופת משחקי חבר העמים, הודיעה חברת החשמל הגדולה בהודו NTPC שהכניסה לפעולה את תחנת הכוח החדשה במדינת הריאנה שתספק 1,500 מגה וואט. הצריכה של דלהי עומדת על 4,100 מגה וואט בעוד שהייצור המקומי הוא 1,300 בבד. NTPC הודיעה על הקמת תחנות נוספות באזור, אולם בשל הצמיחה המואצת ייצור החשמל לא עומד בדרישה.